

Využití nástrojů GIS při územní přípravě Sčítání 2021

Petr Klauda, Štěpán Moravec

Český statistický úřad

Abstrakt

V roce 2021 proběhne v České republice opět po deseti letech Sčítání lidu, domů a bytů, jehož přípravu, provedení a zpracování řídí a zajišťuje Český statistický úřad. Jedním z hlavních cílů každého sčítání je dosažení co nejvyšší úplnosti sečtení. Předpokladem pro splnění tohoto cíle jsou maximálně kvalitní informace o území a sčítaných objektech. Souhrn činností, kterými se zajišťuje kompletace, verifikace a aktualizace těchto informací, se označuje jako **územní příprava**. Ze své podstaty jde o geografickou úlohu, kde nástroje GIS hrají klíčovou roli.

Jednou z nejvýznamnějších a zároveň technicky nejnáročnějších činností územní přípravy je vymezování sčítacích obvodů, které představují základní územní a logistickou jednotku pro přípravu a provedení sběru dat. Primárním atributem sčítacího obvodu je jeho jednoznačné vymezení hranicemi, přičemž definované území musí zvládnout řádně a včas obsloužit právě jeden sčítací komisař. Přihlíží se proto nejen k celkovému množství objektů, resp. domácností ve sčítacím obvodu, ale například i k typu zástavby či celkovému charakteru dané oblasti. Terénní práce při Sčítání 2021 bude zajišťovat Česká pošta, s.p., konečná podoba sčítacích obvodů tudíž musí respektovat i zavedený logistický systém poštovního doručování.

Pro podporu vymezování sčítacích obvodů byly vytvořeny speciální editační nástroje v ArcGIS Pro, které interaktivně vyhodnocují kvantitativní i kvalitativní parametry sčítacího obvodu již v okamžiku jeho návrhu a zároveň umožňují různé způsoby vlastního vymezování.